

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 3CoCsp/6/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8121203277
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Šofranková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:8121203277.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Šofrankovej a členov senátu JUDr. Mariany Muránskej a JUDr. Martina Barana v spore žalobcov: 1. G. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. XX, XXX XX E., 2. W. T. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. XX, XXX XX E. obaja zastúpení: advokátskou kanceláriou MAZANEC, s.r.o., IČO: 53494920, so sídlom Metodova 3331/12, 080 01 Prešov, proti žalovanému: C. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom V. XX/XX, XXX XX P., zast.: JUDr. Dušanom Remetom, advokátom so sídlom Masarykova 2, 080 01 Prešov, IČO: 42039720, o zaplatenie 1.130 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcov proti rozsudku Okresného súdu Prešov zo dňa 24.10.2022 č.k. 29Csp/54/2021, takto jednohlasne

rozhodol:

- I. Potvrdzuje rozsudok.
- II. Žalovanému voči žalobcom priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „súd“) napadnutým rozsudkom rozhodol, cit.:

„I. Žalobu z a m i e t a .

II. P r i z n á v a žalovanému voči žalobcom v 1. a 2. rade nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením, po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.“

2. Rozhodnutie právne odôvodnil ust. § 52, § 145, § 631, § 633, § 644, § 645, § 646, § 648 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“).

3. Vo svojom odôvodnení okrem iného uviedol, že žalobcovia sa podanou žalobou domáhali, aby súd zaviazal žalovaného na zaplatenie 1.130 eur titulom zľavy z ceny diela. Žalobu odôvodnili tým, že so žalovaným sa dohodli na vykonaní izolačných prác na rodinnom dome žalobcov, súp. č. XX., v katastri obce K.. Žalovaný je podnikateľom, živnostníkom v stavebníctve. Predmetom ústnej dohody bolo zhotovenie izolácie pivničných priestorov cca 100 m² na rodinnom dome žalobcov. Žalobcovia žalovanému zaslali plány pivničných priestorov dňa 29.03.2019 z dôvodu výpočtu materiálu na zhotovenie diela, a to prostredníctvom e-mailovej správy. Žalovaný si účtoval za každý m² izolácie pivnice sumu 20 eur, teda sumu 2.000 eur. Dňa 17.04.2019 žalovaný prevzal zálohu vo výške 1.000 eur, a to platbu v hotovosti za stavebný materiál. Uvedené práce žalovaný zrealizoval dňa 27.04.2019, kedy aj prevzal druhú polovicu dohodnutej sumy. Dňa 21.09.2019 žalovaný prevzal od žalobcov sumu vo výške 100 eur za zváranie fólie V. a prisľúbil, že žalobcom zašle faktúry za vykonané práce dňa 27.04.2019 a zo dňa 21.09.2019. Dňa 30.11.2019 žalovaný uskutočnil ďalšie práce u žalobcov - zvárania izolácie V. na

podeste schodov o rozmere 1,4 m x 1,1 m, za ktoré si účtoval cenu 160 eur. Uvedenú sumu od žalobcov prevzal dňa 30.11.2019. V dôsledku intenzívnych dažďov v mesiaci december 2020 (správne 2019), sa dostala do pivničných priestorov žalobcov voda, ktorá začala pretekať na spojoch izolácie V.. Ihneď po zistení tejto skutočnosti žalobcovia kontaktovanli žalovaného, aby vady diela odstránil. Žalobcovia si dohodli so žalovaným 2 termíny, a to 21.12.2019 a 28.12.2019. Žalovaný sa na uvedené termíny neustanovil, ani svoju neúčasť neospravedlnil. Listom zo dňa 29.01.2020 ho preto žalobcovia písomne vyzvali k odstráneniu vád diela. Na túto výzvu reagoval SMS správou s tým, že príde a odstráni vady diela. Keďže žalovaný vady diela napriek písomnej výzve neodstránil, žalobcovia si uplatňujú zľavu z ceny diela (50 % zo zaplatenej ceny diela) v sume 1.130 eur.

4. Súd na základe vykonaného dokazovania zistil, že žalobkyňa v 2. rade so žalovaným ústnou formou uzatvorila zmluvu o dielo v predmete hydroizolácie pivničných priestorov rodinného domu žalobcov v rozsahu 100 m² za dohodnutú cenu 2.000 eur, čo medzi stranami sporné nebolo. Dňa 17.04.2019 žalovaný prevzal zálohu vo výške 1.000 eur a po vykonaní hydroizolácie pivničných priestorov rodinného domu žalobcov zostatok ceny diela dňa 27.04.2019 v sume 1.000 eur. Podľa žalobcov mal žalovaný dňa 21.09.2019 prevziať ďalšiu sumu 100 eur. Dňa 30.11.2019 žalovaný uskutočnil ďalšie práce u žalobcov, a to hydroizoláciu podesty pri vstupe do pivničných priestorov za cenu 160 eur. Súd skúmal, či predmetný vzťah je vzťahom spotrebiteľským. Uzavrel, že z definície ust. § 52 Občianskeho zákonníka nesporné vyplýva, že spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Keďže žalovaný podľa predloženého výpisu zo živnostenského registra podniká v predmete činnosti izolatérvstvo, potom v zmysle definície ust. § 52 Občianskeho zákonníka má postavenie dodávateľa, a preto uvedená zmluva o dielo má charakter zmluvy spotrebiteľskej. Podľa názoru súdu prvej inštancie v konkrétnom prípade došlo medzi stranami sporu k uzatvoreniu dvoch ústnych zmlúv o dielo. Prvá v predmete zhotovenia hydroizolácie pivničných priestorov v rozsahu 100 m² za cenu 2.000 eur (v apríli roku 2019) a v novembri roku 2019 bola uzatvorená druhá ústna zmluva, predmetom ktorej bolo zváranie izolácie na podeste schodiska pri vstupe do pivničných priestorov o rozmere plochy 1,4 m x 1,1 m a výške 0,4 m za cenu 160 eur. Spornou otázkou bola aktívna vecná legitímácia žalobcu v 1. rade, ktorú žalovaný namietal, nakoľko z výsledkov vykonaného dokazovania vyplynulo, že podmienky zmluvy, ako aj cenu diela dojednávala so žalovaným výlučne žalobkyňa v 2. rade, ktorá zároveň voči žalovanému telefonicky, ako aj písomne reklamovala vady diela. S poukazom na ust. § 145 OZ súd uviedol, že z výsledkov vykonaného dokazovania nevyplývalo, že by žalobca v 1. rade nesúhlasil s vyššie uvedenými úkonmi svojej manželky, žalobkyne v 2. rade, teda súd prvej inštancie mal za to, že s týmito súhlasil, a preto v zmysle ustanovenia § 145 ods. 2 Občianskeho zákonníka má postavenie aktívne vecne legitimovanej strany sporu na uplatnenie si nárokov zo zodpovednosti za vady z uzatvorených zmlúv o dielo žalobkyňou v druhom rade. Súd prvej inštancie za zásadnú otázku pre uplatnenie nárokov zo zodpovednosti za vady diela považoval preukázanie, či k prieniku vody do pivničných priestorov rodinného domu žalobcov došlo v dôsledku nesprávneho technologického postupu pri realizácii hydroizolácie žalovaným. Dôvodnosť svojho nároku na zľavu z ceny žalobcovia odvodzovali od stanoviska svedka W. ktorý bol aj v konaní vypočutý a ktorý uviedol, že na žiadosť žalobcov realizoval opravu hydroizolácie na podeste pri vstupe do pivničných priestorov (schodov), kedy zistil vady na spojoch hydroizolačnej fólie nedostatočnými zvarmi, ako aj neprekrytie kotviacich líšt hydroizolačným materiálom. Uvedené vady opravil, a to vykonaním nových zvarov spojov, ako aj prekrytím kotviacich líšt hydroizolačnou fóliou. Z uvedenej svedeckej výpovede mal súd za preukázané, že svedok realizoval opravu vád diela, ale len tie, ktoré žalovaný realizoval až na základe druhej ústnej zmluvy uzatvorenej v novembri roku 2019. Žalobcovia síce tvrdili, že rovnaké vady malo aj dielo hydroizolácie v pivničných priestoroch realizované žalovaným v apríli roku 2019, ale uvedené tvrdenie žalobcov zostalo len v rovine tvrdenia a preukázané nebolo. Z výpovede svedka W. navyše vyplynulo, že stav hydroizolácie v pivničných priestoroch skontrolovať nemohol, nakoľko bol na nej umiestnený betónový poter. Z predloženej fotodokumentácie žalobcov sú síce zrejme priesaky vody do pivničných priestorov, avšak z uvedeného dôkazu súd prvej inštancie nemohol vyvodiť jednoznačný záver, že k týmto došlo výlučne v príčinnej súvislosti vád diela realizovaného žalovaným dňa 27.04.2019. Rovnako aj videodokumentácia žalobcov obsahuje iba obhliadku tých vád diela, ktorých opravu vykonal svedok W.. P. E.. Taktiež svedok G. K., vypočutý v konaní uviedol, že žalobcovia ho síce pozvali za účelom zistenia príčin zatekania vody do suterénnych priestorov, avšak s poukazom na stav dostavanosti stavby už žiadne vady zistiť nemohol, nakoľko už tam boli v čase jeho obhliadky vykonané omietky, vložené obklady, a preto sa k príčine zatekania vody nevedel vyjadriť.

5. Súd prvej inštancie vzhľadom na uvedené uzavrel, že dôkazným bremenom sa rozumie procesná zodpovednosť účastníka konania za to, že za konania neboli preukázané jeho tvrdenia a že z tohto dôvodu muselo byť rozhodnuté vo veci samej v jeho neprospech. Zmyslom dôkazného bremena je umožniť súdu rozhodnúť vo veci samej aj v takých prípadoch, keď určitá skutočnosť významná podľa hmotného práva pre rozhodnutie vo veci nebola, alebo nemohla byť preukázaná a keď teda výsledky hodnotenia dôkazov neumožňujú súdu prijať záver ani o pravdivosti tvrdenia tejto skutočnosti, ani o tom, žeby táto skutočnosť bola nepravdivá. Dôkazné bremeno ohľadom určitých skutočností leží na tom účastníkovi konania, ktorý z existencie týchto skutočností vyvodzuje pre seba priaznivé právne dôsledky; ide o toho účastníka, ktorý existenciu týchto skutočností tiež tvrdí (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 24.06.2010 pod sp.zn. 5Obo/52/2010, uznesenie Najvyššieho súdu ČR pod sp.zn. 3Cdo/2675/2006). Súd konštatoval, že žalobcovia neunesli dôkazné bremeno tvrdenia o existencii vád diela hydroizolácie pivničných priestorov realizovaných žalovaným 27.04.2019. Žalobcovia by mohli mať nárok iba na zľavu z ceny diela realizovaného žalovaným v novembri roku 2019, vo výške nákladov, ktoré za opravu diela vynaložili. Žalobcovia však v priebehu celého súdneho konania neuviedli skutkové tvrdenia o vykonaní opravy diela ani cenu opravy vykonanú W.. P. E.. Keďže žalobcovia vyššie uvedené skutkové okolnosti v priebehu súdneho konania netvrdili a súčasne ani nepreukázali výšku nákladov vynaložených na opravu zistených vád diela, súd prvej inštancie aj v uvedenej časti žalobu zamietol.

6. O trovách konania rozhodol v zmysle ust. § 255 ods. 1 a § 262 ods. 2 CSP.

7. Proti tomuto rozsudku podali žalobcovia v zákonom stanovenej lehote odvolanie, ktoré odôvodnil tým, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Uviedli, že žalovaný neunesol dôkazné bremeno a napriek svojej nečinnosti uspel vo veci, pričom počas celého sporu riadne nevyužil možnosť konfrontácie či spochybnení vyjadrení žalobcov a tak nevyužil svoje právo v zmysle princípu kontradiktórnosti, na rozdiel od žalobcov. Žalovanému pomáhal s vykonaním prác jeho švagor - K. N., ktorý na pojednávaní dňa 13.06.2022 uviedol, že sa k postupu zvárania fólie vyjadriť nevie, lebo túto činnosť nevykonáva. Napriek tomu vystupoval ako pomocný pracovník žalovaného, ktorý umiestňoval kotvenie. Aj keď K. N. nemá odbornú spôsobilosť, je nemysliteľné, aby podnikateľ - FO, živnostník v stavebníctve, vykonával práce za riadnu finančnú odmenu s pracovníkom, laikom, v danom odbore, ktorému navyše prideli umiestňovanie kotvenia, pričom nemá skúsenosti so zváraním fólií. Z uvedeného vyplýva, že žalovaný vykonal práce narýchlo, na úkor kvality, navyše s neodbornou starostlivosťou, pomocou svojho švagra, ktorý vykonal pri zhotovení izolácie dôležitú časť práce s neodbornými znalosťami. Na základe vyčíslenej sumy za práce, žalobcovia predpokladali istú kvalitu výslednej práce, pričom vady diela sa prejavili až v decembri roku 2019. Pravdepodobným dôvodom prejavenia vád diela po skoro 8. mesiacoch boli silné dažde, ktoré prepukli v decembri roku 2019. Po prejavení vád diela sa žalobcovia pokúšali kontaktovať žalovaného s cieľom odstránenia prepuknutých vád, avšak žalovaný zaujal vyhýbavý postoj, čo žalobcov viedlo k uplatneniu reklamácie na odstránenia vád. Dňa 29.01.2020 žalobcovia upozornili žalovaného, vyzvali ho k odstráneniu závad, podali reklamáciu, boli činní, niekoľkokrát sa aktívne snažili vyriešiť problém. Žalovaný však nereagoval a neprejavil záujem odstrániť vady diela. Žalovaný od začiatku nemal záujem o riešenie vzniknutej situácie, po celý čas sa vyhováral, bol nečinný. Súd sa žiadnym spôsobom nevyjadril k tomu, že žalovaný bol absolútne nečinný v otázke riešenia uplatnenej reklamácie a nepredložil jediný dôkaz, ktorým by preukázal kvalitu ním realizovaného diela. Navzdory uvedenému, súd pričítal otázku uplatňovaného nároku na ťarchu žalobcov. Žalobcovia oslovili viacerých izolatérov, pričom každý odmietol vykonať opravu vád už vykonanej izolácie. W., ktorý vykonáva hydroizolácie od roku 2014, zistil nesprávnosť technologického postupu pri zvaroch na spojoch hydroizolácie, kotvenie bolo realizované odborne nespôsobilou osobou, K. N., ktoré sa oddeľovali, zistil vadu na kotviacich lištách hydroizolácie, ktoré neboli prekryté hydroizolačným materiálom, ale iba tmelom, ktorý však slúži iba na detailné ukončenie a nie na realizáciu spojov hydroizolácie. Žalobcovia súdu predložili rozpočet na opätovnú izoláciu pivničných priestorov, betonárske a murárske práce, ktoré by bolo nutné v nadväznosti na vady diela nutne realizovať. Ak by si žalobcovia uplatňovali celkovú náhradu škody, táto by predstavovala 6.235,32 eur. Žalobcovia majú za to, že súd dostatočne nezohľadnil výpoveď svedka P. E., a preto dospel k nesprávnemu skutkovému zisteniu. Citujúc ustanovení § 631, § 633, § 646, § 647 až 649 OZ uviedli, že zo strany súdu prvej inštancie nebol úplne zistený skutkový stav veci, čo mohlo spôsobiť nesprávnosť napadnutého rozhodnutia. Navrhli, aby odvolací súd zmenil napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie tak, že žalobe vyhovie, resp. zrušil napadnutý rozsudok a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie vo veci.

8. Žalovaný vo svojom vyjadrení k odvolaniu žalobcov uviedol, že žalobcovia v podstate len opakujú celú svoju doterajšiu argumentáciu, pričom sa absolútne nevysporiadávajú s podstatou argumentácie súdu, ako aj prijatými skutkovými a právnymi závermi, najmä o tom, že boli uzavreté dve zmluvy o dielo, pričom existenciu vady žalobcovia preukázali len vo vzťahu k hydroizolácii na podeste schodiska v cene za dielo 160 eur a nie vo vzťahu k prvému dielu - hydroizolácia pivničných priestorov, čím neunesli dôkazné bremeno ohľadne výšky nároku. Ani v odvolaní neuvádzajú iné tvrdenia a neoznačujú iné dôkazy, ktorými by preukazovali existenciu vady hydroizolácie realizovanej v apríli 2019 v pivničných priestoroch. Ich nárok tak zostal nepreukázaný, rovnako ako jeho výška. Odvolaním napadnutý rozsudok je riadne, logicky a náležite odôvodnený, vychádza zo zákonne vykonaného dokazovania, obsahuje aj správne skutkové a právne závery, ktoré v konečnom dôsledku viedli k zamietnutiu žaloby. K aktívnej legitimácii žalobcu v 1. rade uviedol, že na strane žalobcov bolo bremeno tvrdenia, kto mal v predmetnej zmluve postavenie objednávateľa, teda kto dojednával so žalovaným podstatné náležitosti zmluvy, teda predmet diela a jeho cenu. Z vykonaného dokazovania bolo preukázané a nebolo ani sporné, že obe zmluvy so žalovaným uzavrela len žalobkyňa v 2. rade, a teda len ona mala vecnú legitimáciu uplatňovať si nároky z tvrdených väd diela. Základnou podmienkou aplikácie ust. § 145 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka na konkrétny prípad je existencia právneho úkonu týkajúceho sa spoločných vecí. Pokiaľ táto podmienka nie je splnená, sú úvahy o tom, či v konkrétnych okolnostiach išlo o bežnú alebo nie bežnú záležitosť, a teda či k právnemu úkonu bol alebo nebol potrebný súhlas druhého manžela, alebo či je založená aktívna, prípadne pasívna solidarita manželov, bezpredmetné. Poukázal na uznesenie ÚS SR č.k. IV. ÚS 474/2020 zo dňa 13.10.2020, z ktorého vyplýva, že podať žalobu o vydanie bezdôvodného obohatenia z titulu platieb spojených s užívaním bytu v prospech správcu, svedčí vlastníkovi bytu. V uvedenom prípade bola manželka vlastníka bytu oprávnená uhrádzať platby spojené s užívaním bytu na základe dohody manželov, čo však nezakladá nerozlučné procesné spoločenstvo, teda z takejto dohody manželov nemožno ani vyvodiť spoločné právo na vydanie bezdôvodného obohatenia. Čo sa týka výšky a základu nároku, súd prvej inštancie dospel k správnejmu záveru o uzavretí dvoch samostatných zmlúv o dielo, avšak žalobcovia nepreukázali základ nároku v súvislosti s hydroizoláciou pivnice, ani podesty schodiska. Nepredložili k reklamačnému listu zo dňa 29.01.2020 ani k samotnej žalobe žiaden znalecký posudok, stanovisko odborne spôsobilej osoby, či aspoň relevantnú fotodokumentáciu alebo videozáznam pivničných priestorov s prejavovaním a príčinami vady diela, z ktorých by vyplývalo, o akú vadu ide, ako sa prejavuje a čo je príčinou tohto stavu. Výpoveď svedka P., ktorý ani nemá oprávnenie na výkon izolačných prác, ani odbornú spôsobilosť na túto činnosť, nepredstavuje žiaden relevantný dôkaz. Vychádzajúc z tvrdení žalobcov sa ako príčina zatečenia vody javí skôr povrchová voda z intenzívnych dažďov, ktorá sa tam dostala cez otvory alebo zle zaizolované základy domu a hydroizolácia realizovaná žalovaným s tým nijako nesúvisela. Žalovaný už dňa 30.11.2019, kedy prišiel urobiť hydroizoláciu podesty schodiska upozorňoval žalobcov, že pri betónovaní tejto plochy nenechali dostatočné miesto z tej pôvodnej fólie, na ktorú by sa mohol napojiť s novou fóliou. Žalobkyňa v 2. rade to zobrala na vedomie a súhlasila s tým, lebo nechcela už vybetónovanú časť podesty znova rozbíjať, čo ale bolo podmienkou riadneho zhotovenia hydroizolácie. Vzhľadom na to, žalobcami uplatňovaný nárok na zľavu ceny z diela nemá zákonné opodstatnenie. Pre nedostatok súčinnosti zo strany žalobcov a v dôsledku prerušenia komunikácie už žalovaný nemal objektívnu možnosť danú vec ďalej riešiť. Žalovaný sa stotožňuje so závermi súdu o nesplnení povinnosti tvrdenia a dôkaznej povinnosti zo strany žalobcov v súvislosti s preukázaním reálnych nákladov na opravu hydroizolácie podesty schodiska. Nimi predložený výpočet izolácie bez dátumu, podpisu oprávnenej osoby a označenia subjektu, ktorý ju mal vypracovať - cenová ponuka na opravu vady (pivničné priestory, nie podesta schodiska) vo výške 6.235,32 eur nie je relevantným dôkazom o tejto okolnosti. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil.

9. Žalobcovia v replike uviedli, že žalovaný vo svojom vyjadrení žiadnym spôsobom nereagoval na odvolacie dôvody žalobcov, ktoré uviedli v podanom odvolaní. Žalovaný pokračuje vo svojom nečinnom postoji, naďalej nereaguje na fakty a skutočnosti, ktoré mu žalobcovia vytýkajú. Žalovaný ignoruje pochybnosti žalobcov o ne odbornosti vykonanej práce, a to napriek tomu, že túto vykonal aj švagar žalovaného, odborne nespôsobilá osoba bez patričných znalostí. Celé vyjadrenie žalovaného tak považujú za bezpredmetné a neopodstatnené. Výpoveď svedka P. považujú za stanovisko odborne spôsobilej osoby, a preto nepovažovali za potrebné vyžiadanie znaleckého posudku. Pri otázke škody, ktorá im v dôsledku konania žalovaného vznikla, je potrebné do úvahy brať aj škody, ktoré im v budúcnosti pravdepodobne ešte len vzniknú. Navrhli, aby odvolací súd rozhodol v súlade s ich návrhom, ktorý je súčasťou odvolania.

10. Žalovaný v duplike uviedol, že žalobcovia nereagujú na podstatu argumentácie súdu prvej inštancie, ktorý žalobu zamietol z dôvodu, že boli uzavreté dve zmluvy o dielo s tým, že žalobcovia vadu na strane žalovaného preukázali len vo vzťahu k hydroizolácii na podeste schodiska, realizovanú dňa 30.11.2019 v cene diela 160 eur, a nie vo vzťahu k dielu hydroizolácie pivničných priestorov realizovanú dňa 17.04.2019. Poukázal na svoje doterajšie prednesy a písomné podania, ako aj predložené dôkazy, ktorými boli vyvrátené tvrdenia žalobcov. V ďalšom zopakoval tvrdenia uvedené vo svojom vyjadrení k odvolaniu žalobcov. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil.

11. Krajský súd v Prešove ako odvolací súd príslušný na rozhodnutie o odvolaní v zmysle § 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) preskúmal napadnuté rozhodnutie spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v súlade s ust. § 379 a § 380 CSP, bez nariadenia pojednávania, pričom dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je vecne správne.

12. Žalobcami uplatnený odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f) CSP, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, je daný v prípade nesprávneho postupu súdu prvej inštancie pri hodnotení výsledkov vykonaného dokazovania, teda v prípade, ak súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z dôkazov nevyplynuli alebo neboli stranami sporu prednesené, prípadne nevyšli počas konania nijak inak najavo. Môže sa jednať aj o prípad, keď súd neprihliadol na skutočnosti, ktoré boli preukázané alebo vyšli počas konania najavo inak. O nesprávne skutkové zistenie môže ísť aj v prípade, ak dôjde k logickému rozporu v hodnotení dôkazov, t.j. skutočnosti, ktoré vyplynuli z prednesov strán alebo vyšli v konaní najavo inak súd vyhodnotil tak, že to vyvolávalo logický rozpor. Skutkové zistenia nezodpovedajú vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s § 191 ods. 1,2 CSP alebo ak výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 192, § 193 a § 205 CSP, pričom sa jedná o také skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvej inštancie vec posúdil po právnej stránke.

13. Žalobcovia uplatnili tiež odvolací dôvod podľa § 365 ods.1 písm. h) CSP, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Právnym posúdením je činnosť súdu prvej inštancie, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, tzn. vyvodzuje zo skutkového zistenia, aké práva a povinnosti majú účastníci podľa príslušného právneho predpisu a nesprávnym právnym posúdením veci je jeho omyl pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie), pričom o mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť alebo aplikoval správny predpis, ale nesprávne ho vyložil, príp. ho na daný skutkový stav inak nesprávne aplikoval (z podradenia skutkového stavu pod právnu normu vyvodil nesprávne právne závery o právach a povinnostiach účastníkov konania) a použitie správneho ustanovenia neznamená iba opísanie jeho dikcie, ale i jeho správne priradenie k zistenému skutkovému stavu alebo inak vyjadrené posúdením veci po právnej stránke treba rozumieť výklad o tom, z ktorých ustanovení zák. alebo iného právneho predpisu vychádzal (prečo pod tieto ustanovenia podradil zistený skutkový stav) a ako ho príp. vyložil, a výklad o tom, aké majú účastníci na základe zisteného skutkového stavu podľa týchto ustanovení vo vzťahu k predmetu konania práva a povinnosti a ako bola preto vec rozhodnutá.

14. Odvolacie dôvody neboli naplnené. Súd prvej inštancie dôkazy vyhodnotil podľa zásad vyplývajúcich z § 191, §192 CSP, z týchto dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, na ktorých aj založil svoje rozhodnutie. Zo zisteného skutkového stavu vyvodil správny právny záver, keď aplikoval náležité právne predpisy, ktoré aj správne interpretoval. Odôvodnenie rozsudku zodpovedá zákonným požiadavkám vyplývajúcim z § 220 CSP, keď súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania a citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávaný spor, a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Zistenia súdu prvej inštancie majú vecné i logické zakotvenie a prijaté skutkové a právne závery sú odôvodnené zrozumiteľne a v súlade s ustálenou súdnou praxou.

15. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku, na ktorý odkazuje (§ 387 ods. 2 CSP). Odôvodnenie rozsudku reflektuje na všetky námietky žalobcov uvedené v jeho odvolaní týkajúce sa dôkaznej povinnosti a s tým spojeným dôkazným bremenom i negatívnymi dôsledkami jeho neunesenia. Odvolanie predstavuje len polemiku so spôsobom hodnotenia dôkazov

súdom bez akejkoľvek relevancie pre spochybnenie správnosti záverov odvolaním napadnutého rozsudku.

16. V sporovom konaní platí zásada dispozičná a prejednacía, keď je zásadne vecou sporových strán tvrdiť skutočnosti a označiť dôkazy na preukázanie svojich skutkových tvrdení. Pretože v sporovom konaní stoja strany proti sebe a majú opačný záujem na výsledku konania, povinnosť tvrdenia a dôkazná povinnosť zaťažuje každú zo sporových strán v úplne inom smere. Každá zo sporových strán musí v závislosti na hypotéze právnej normy tvrdiť skutočnosti a označiť dôkazy, na základe ktorých bude môcť súd rozhodnúť v ich prospech (bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno). Strana sporu, ktorá neoznačila dôkazy potrebné na preukázanie svojich tvrdení, nesie prípadné nepriaznivé následky v podobe takého rozhodnutia súdu, ktoré bude vychádzať zo skutkového stavu zisteného na základe ostatných vykonaných dôkazov. Rovnaké následky postihujú aj toho, kto síce navrhol dôkazy o pravdivosti svojich tvrdení, avšak hodnotenie vykonaných dôkazov súdom smerovalo k záveru, že dokazovanie nepotvrdilo pravdivosť skutkových tvrdení.

17. Zákon vymedzuje tzv. dôkazné bremeno ako procesnú zodpovednosť strany sporu za výsledok konania, keďže je určované výsledkom vykonaného dokazovania. Cieľom dôkazného bremena je umožniť súdu vydať rozhodnutie aj v prípadoch, kedy určitá skutočnosť, v spore podstatná, nebola dokázaná, teda v prípadoch, kedy výsledok hodnotenia dôkazov neumožňuje súdu prijať ani záver o pravdivosti tejto skutočnosti, ale ani záver o tom, že by bola nepravdivá. Aj v týchto prípadoch, tzv. dôkaznej núdze, musí súd rozhodnúť v neprospech tej strany sporu, v záujme ktorej bolo podľa hmotného práva preukázať tvrdenú skutočnosť.

18. Hodnotenie významu dôkazov a potrebnosť ich vykonania sú otázky, ktorých posúdenie je výlučne v právomoci konajúceho súdu, ktorý rozhoduje o tom, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné. Súd v konaní nie je viazaný návrhmi sporových strán (§ 185 ods. 1 CSP) a súčasne pri hodnotení vykonávaných dôkazov sa riadi zásadou voľného hodnotenia, keď žiadny dôkazný prostriedok nemá preferenciu. Súd dôkazné prostriedky hodnotí podľa zásady voľného hodnotenia dôkazov vyplývajúcej z § 191 CSP, teda jednotlivo i vo vzájomnej súvislosti s ostatnými dôkazmi, podľa svojej úvahy, prihliadajúc na všetko, čo vyšlo počas konania najavo.

19. V preskúmvanej veci súd prvej inštancie rešpektoval svoje zákonné obmedzenia, keď hodnotenie dôkazov logickým spôsobom odôvodnil, nie sú založené na svojvôli a riadne sa vysporiadal s rozsahom skutočností, ktoré boli významné pre rozhodnutie vo veci, a preukázanie ktorých zaťažovalo žalobcov. Správnym vyhodnotením predložených dôkazných prostriedkov dospel k záveru, že tento nie je spôsobilým podkladom pre vyhodnotenie opodstatnenosti nároku žalobcov a v súlade so zásadou hodnotenia dôkazného bremena v spore, keď nebolo možné ustáliť pravdivosť, či nepravdivosť tvrdení žalobcov o rozsahu jeho nároku, musel jeho návrh zamietnuť.

20. K odvolacej námietke žalobcov, ktorou namietali, že žalovaný bol nečinný pri uplatnení reklamácie prác zo dňa 27.04.2019 a dňa 30.11.2019, odvolací súd sa stotožňuje s názorom súdu prvej inštancie, že v prejednávanej veci boli uzatvorené dve ústne zmluvy o dielo, ako aj na obsah výpovede svedka W., z ktorej vyplýva, že stav hydroizolácie pivničných priestorov v čase uplatnenej reklamácie už nebolo možné skontrolovať, nakoľko bol na nej umiestnený betónový poter, a preto nebolo možné v čase reklamácie jednoznačne zistiť, či k vadám diela došlo v príčinnej súvislosti s prácami realizovanými žalovaným dňa 27.04.2019 alebo išlo o priesaky povrchovej vody. Z fotodokumentácie predloženej žalobcami mal súd za preukázané vady diela prác vykonaných žalovaným v novembri 2019, pričom na základe vykonaných dôkazov nemožno mať za preukázané, že rovnaké vady malo aj dielo vykonané žalovaným dňa 27.04.2019.

21. Súd prvej inštancie zamietnutie žaloby založil na konštatovaní, že žalobcovia neunesli dôkazné bremeno na preukázanie nároku na zľavu z ceny diela realizovanú žalovaným v apríli 2019, na základe zmluvy, predmetom ktorej bolo zhotovenie izolácie v pivničných priestoroch rodinného domu o výmere 100 m². Žalobkyňa v 2. rade uzatvorila so žalovaným dve ústne zmluvy o dielo. Prvú v apríli 2019, predmetom ktorej bolo zhotovenie hydroizolácie v pivničných priestoroch rodinného domu o výmere cca 100 m² za cenu 2.000 eur, druhá ústna zmluva bola uzatvorená v novembri 2019, predmetom ktorej bolo zvrávanie izolácie podesty schodiska do pivničných priestorov rodinného domu o výmere 1,4 m x 1,1 m a výšky 0,4 m za cenu 160 eur. Je nepochybné, že žalobcovia ako objednávateľia v zákonom

stanovenej lehote uplatnili u žalovaného ako zhotoviteľa nárok na odstránenie väd diela, pričom žalovaný tieto vady neodstránil. Podmienkou uplatnenia nároku na primeranú zľavu z ceny diela na súde je 1. preukázanie väd diela, 2. ich včasné uplatnenie, 3. zodpovednosť zhotoviteľa za vady, 4. neodstránenie vady zhotoviteľa v primeranej lehote. Zásadnou otázkou pre uplatnenie predmetného nároku zo zodpovednosti za vady titulom zľavy z ceny diela pritom bolo preukázanie existencie väd, t.j. či k preniku vody do pivničných priestorov došlo v dôsledku nesprávneho technologického postupu žalovaného pri realizácii hydroizolácie v pivničných priestoroch rodinného domu o výmere 100 m². Žalobcovia dôvodnosť nároku odvodzovali od výpovede svedka W. E., ktorý sám pred súdom potvrdil, že na žiadosť žalobcov realizoval, ale len opravu hydroizolácie podesty schodiska (nevykonával teda opravu hydroizolácie pivničných priestorov), kedy zistil vady na spojoch hydroizolačnej fólie nedostatočnými zvarmi, tiež neprekrytie kotviacich líšt hydroizolačným materiálom, pričom uvedené vady svedok opravil, a to vykonaním nových zvarov spojov, ako aj prekrytím kotviacich líšt hydroizolačnou fóliou. Z výpovede svedka W. E. zároveň bolo preukázané, že stav hydroizolácie pivničných priestorov už skontrolovať nemohol, nakoľko bol umiestnený na tejto ploche betónový poter. Z predloženej fotodokumentácie žalobcov sú síce zrejmé presaky vody do pivničných priestorov, avšak z tohto dôkazu nemôže súd prijať jednoznačný záver, že k presakom vody do pivničných priestorov došlo v príčinnej súvislosti s výkonom prác realizovaných žalovaným 27.04.2019.

22. Žalobcovia v odvolacom konaní opätovne zopakovali svoju argumentáciu uvedenú už pred súdom prvej inštancie, ktorý sa s ňou v plnom rozsahu vysporiadal vo svojom odôvodnení. Ako nedôvodná je preto ich námietka týkajúca sa neodborne vykonanej práce žalovaným v zmysle zmluvy uzavretej v apríli 2019. Z dôkazov predložených žalobcami v tomto konaní nebolo možné priznať im nárok na zľavu z ceny diela. Z fotografií (č.l. 74 a 75) predložených žalobcami, ani z výpovede W. P. E., ktorý odstránil vady podesty schodiska pri vstupe do pivnice, nie je možné zistiť, aby práce boli neodborne vykonané žalovaným v apríli 2019. Neodborne vykonanie týchto prác žalobcovia nepreukázali, tiež nepreukázali, že príčinou zatečenia suterénu ich domu je nekvalitne vykonaná izolácia pivničných priestorov, a teda, že je daná zodpovednosť žalovaného za vady. Rovnako neodborne vykonané práce nebolo možné zistiť ani z výpovede G., ktorý vo svojej výpovedi uviedol, že vzhľadom na stav dostavanosti stavby u žalobcov nebolo možné zistiť vadu, v súvislosti s príčinou zatečenia suterénu, keďže už boli spravené omietky, obklady a pivničné priestory boli suché (zápisnica o pojednávaní zo dňa 26.09.2022- č.l. 121-122). Nebolo možné mať tak za jednoznačne preukázané, že práce žalovaným v apríli 2019 nevykonali odborne, kvalitne. Žalobcovia v konaní nepreukázali, že príčinou zatečenia pivničných priestorov ich rodinného domu bola nekvalitne vykonaná izolácia žalovaným v apríli 2019. Vychádzajúc aj z tvrdení žalobcov v konaní (vada sa vyskytla po intenzívnych dažďoch), príčinou zatečenia vody do pivničných priestorov (dlhodobý dážď, cez pozemok žalobcov pretekala voda), mohla byť práve povrchová voda z intenzívnych dažďov, ktoré sa do pivničných priestorov dostala cez otvory alebo cez základy rodinného domu. Žalobcovia v priebehu konania nepredložili žiaden dôkaz preukazujúci, že príčinou zatečenia pivničných priestorov v ich rodinnom dome bola nekvalitne vykonaná práca žalovaným v apríli 2019. Preto súd prvej inštancie správne rozhodol, ak žalobu žalobcov z dôvodu nepreukázania prvého predpokladu pre uplatnenie zľavy z ceny diela, t.j. preukázanie existencie väd zamietol.

23. V predmetnej veci žalobcovia napadli rozhodnutie súdu prvej inštancie, ktorým súd žalobu o nároku na zľavu z ceny diela zamietol. Zľava z ceny diela podľa žaloby predstavovala 50 % vyplatenej ceny diela za práce realizované žalovaným v apríli a novembri v roku 2019. Žalovaný na základe písomne uplatnenej reklamácie odmietol odstrániť vady diela v lehote poskytnutej žalobcami, a preto práce na odstránenie vady diela v zmysle prác realizovaných žalovaným v novembri 2019 vykonala pre žalobcu tretia osoba bez akéhokoľvek zapojenia žalovaného. Uvedené potvrdil svedok W. E., ktorý uviedol, že na žiadosť žalobcov realizoval opravu hydroizolácie na podeste pri vstupe do pivničných priestorov (schodov), kedy zistil vady na spojoch hydroizolačnej fólie nedostatočnými zvarmi, ako aj neprekrytie kotviacich líšt hydroizolačným materiálom. Keďže žalobcovia reklamovali odstrániteľné vady diela, ktoré neboli žalovaným v primeranej lehote odstránené, potom po právnej stránke vyššie uvedené vady diela, ktorých existenciu žalobcovia v konaní preukázali, nadobudli charakter neodstrániteľných väd. Žalobcom tak vznikol nárok na uplatnenie si zľavy z ceny diela vykonaného žalovaným v novembri 2019 (zváranie izolácie podesty schodiska do pivničných priestorov rodinného domu žalobcov) vo výške nákladov, ktoré zodpovedajú sume, ktorú žalobcovia za opravu vynaložili.

24. Nie je sporné, že žalobcami tvrdená vada bola zjavne odstrániteľná (žalobcovia pivničné priestory i podestu schodiska riadne užívajú). Uvedené skutočnosti žalobcovia ani vypočutý svedok W. nepopreli.

Svedok W.. E. potvrdil, že podestu schodiska na žiadosť žalobcov opravil. Vzhľadom na uvedené žalobcovia by mohli mať nárok len na zľavu ceny diela vo výške nákladov, ktoré museli vynaložiť na odstránenie vady diela, t.j. podesty schodiska, pričom žalobcovia v tomto smere nielenže netvrdili aká bola cena opravy, ale nijako ani nepreukázali výšku nákladov na odstránenie väd treťou osobou. Preto je ich odvolacia námietka týkajúca sa pasivity žalovaného nedôvodná, nakoľko žalobcovia v konaní neunesli bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno na preukázanie uplatneného nároku.

25. Odvolací súd konštatuje, že ak žalobcovia v odvolaní namietali, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, de facto namietal nesprávne hodnotenie vykonaných dôkazov zo strany súdu prvej inštancie. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že odvolací súd je podľa § 383 CSP viazaný skutkovým stavom, tak ako ho zistil súd prvej inštancie okrem prípadov, ak dokazovanie zopakuje, alebo doplní. Na základe toho odvolací súd v odvolacom konaní skúma okrem splnenia procesných podmienok odvolacieho konania, či súd prvej inštancie vykonal náležité dokazovania, či skutkové zistenia, ku ktorým po takomto dokazovaní dospel, majú v prevedenom dokazovaní oporu. Ak zistí, že nebolo prevedené náležité dokazovanie, alebo ak zistí, že súdom prvej inštancie konštatovaný skutkový stav nemá oporu v prevedenom dokazovaní (nevyplýva z prevedených dôkazov), prípadne ak má za to, že súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, dokazovanie v potrebnom rozsahu zopakuje sám (§ 384 ods. 1 CSP). V tomto prípade odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie vykonal dostatočné dokazovanie, pričom vychádzal z vyjadrení žalobcov s nimi predložených dôkazov z vyjadrenia žalovaného, z výpovede svedkov, zistených dôkazov a z tohto dokazovania získané dôkazy vyhodnotil podľa zákonných kritérií (§ 191 ods. 1 CSP) a na základe toho správne ustálil skutkový stav, z ktorého pri rozhodnutí vychádzal. Odvolací súd v hodnotení dôkazov zo strany súdu prvej inštancie nezistil žiadny rozpor s princípmi formálnej logiky a so zákonnými procesnými pravidlami a preto nepovažoval za potrebné ním prevedené dokazovanie opakovať, alebo doplniť.

26. Odvolací súd nenachádza žiadne dôvody pre odchýlenie sa od záverov súdu prvej inštancie, ktorý sa úplným, presvedčivým, zrozumiteľným a logickým spôsobom vysporiadal s nárokom žalobcov, preto jeho rozhodnutie bolo v celom rozsahu v zmysle ust. § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdené, vrátane rozhodnutia o nároku na náhradu trov konania, keď procesne neúspešní žalobcovia sú povinní k náhrade trov konania protistrane.

27. Výrok rozhodnutia o náhrade trov odvolacieho konania vyplýva z § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP. Žalobcovia nemali v odvolacom konaní úspech, preto žalovanému ako úspešnej strane v odvolacom konaní priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

28. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).